C/2023/994

14.11.2023.

# PREPORUKA VIJEĆA

## od 13. studenoga 2023.

## o procjeni napretka koji su države članice sudionice ostvarile u ispunjavanju obveza preuzetih u okviru stalne strukturirane suradnje (PESCO)

(C/2023/994)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 46. stavak 6.,

uzimajući u obzir Protokol br. 10 o stalnoj strukturiranoj suradnji uspostavljenoj člankom 42. Ugovora o Europskoj uniji, priložen Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Odluku Vijeća (ZVSP) 2017/2315 od 11. prosinca 2017. o uspostavi stalne strukturirane suradnje (PESCO) i utvrđivanju popisa država članica sudionica ([1]),

uzimajući u obzir prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,

budući da:

(1) Člankom 4. stavkom 2. točkom (d) Odluke (ZVSP) 2017/2315 predviđeno je da Vijeće donosi odluke i preporuke o procjeni doprinosa država članica sudionica u ispunjavanju dogovorenih obveza, u skladu s mehanizmom opisanim u članku 6. te odluke.

(2) Člankom 6. stavkom 3. Odluke (ZVSP) 2017/2315 predviđeno je da Vijeće, na temelju godišnjeg izvješća Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku („Visoki predstavnik”) o PESCO-u, jednom godišnje preispituje ispunjavaju li države članice sudionice i dalje snažnije obveze iz članka 3. te odluke.

(3) U dodatku 1. Prilogu Zaključcima Vijeća od 20. studenoga 2020. o strateškom preispitivanju PESCO-a 2020. navodi se da Visoki predstavnik svake godine do srpnja predstavlja godišnje izvješće o provedbi PESCO-a kako bi Vijeće do studenoga te godine donijelo svoju preporuku o procjeni napretka koji su države članice sudionice ostvarile u ispunjavanju obveza preuzetih u okviru PESCO-a. Točkom 16. Preporuke Vijeća od 6. ožujka 2018. o planu za provedbu PESCO-a ([2]) predviđeno je da bi Vojni odbor Europske unije (EUMC) Političkom i sigurnosnom odboru trebao pružati vojne savjete i preporuke kako bi mu omogućio da pripremi preispitivanje Vijeća o tome ispunjavaju li države članice sudionice i dalje snažnije obveze.

(4) Točkom 26. Preporuke Vijeća od 16. studenoga 2021. o redoslijedu ispunjavanja snažnijih obveza koje su preuzete u okviru stalne strukturirane suradnje (PESCO) te o utvrđivanju preciznijih ciljeva i stavljanju izvan snage Preporuke od 15. listopada 2018 ([3]). („Preporuka od 16. studenoga 2021.”) predviđeno je da će države članice sudionice preispitati i u skladu s time ažurirati svoje nacionalne provedbene planove te ih priopće tajništvu PESCO-a do 10. ožujka 2022., a nakon toga tako postupiti svake godine do istog datuma u skladu s člankom 3. stavkom 2. Odluke (ZVSP) 2017/2315, s obzirom na postupak procjene utvrđen u članku 6. stavku 3. te odluke. Svake druge godine nacionalne provedbene planove trebalo bi popratiti političkom izjavom na visokoj razini u kojoj bi države članice sudionice mogle navesti glavna postignuća i posebne nacionalne prioritete te podijeliti svoje iskustvo u vezi s planiranjem i doprinosima ispunjavanju svih snažnijih obveza.

([1]) SL L 331, 14.12.2017., str. 57.
([2]) SL C 88, 8.3.2018., str. 1.
([3]) SL C 464, 17.11.2021., str. 1.

(5) Točkom 28. Preporuke od 16. studenoga 2021. predviđeno je da bi od 2022. nadalje Visoki predstavnik trebao uzeti u obzir tu preporuku u godišnjem izvješću o PESCO-u, kojim će se poduprijeti procjena ispunjavanja snažnijih obveza od strane svake države članice sudionice.

(6) Vijeće je 21. ožujka 2022. donijelo Strateški kompas za sigurnost i obranu, a Visoki predstavnik 20. ožujka 2023. podnio je svoje godišnje izvješće o provedbi Strateškog kompasa, u kojem je pozvao na kontinuirani i čvrst politički angažman država članica za postizanje ciljeva PESCO-a i potporu provedbi Strateškog kompasa.

(7) Vijeće je 23. svibnja 2023. donijelo Odluku (ZVSP) 2023/1015 ([4]) o potvrdi sudjelovanja Danske u PESCO-u i o izmjeni Odluke (ZVSP) 2017/2315 o uspostavi stalne strukturirane suradnje (PESCO) i utvrđivanju popisa država članica sudionica.

(8) Visoki predstavnik 25. srpnja 2023. dostavio je Vijeću svoje godišnje izvješće o statusu provedbe PESCO-a („godišnje izvješće"), među ostalim i o ispunjavanju obveza svake države članice sudionice, u skladu s njezinim ažuriranim i preispitanim nacionalnim provedbenim planom.

(9) Na temelju toga Vijeće bi stoga trebalo donijeti preporuku o procjeni napretka koji su države članice sudionice ostvarile u ispunjavanju obveza preuzetih u okviru PESCO-a,

DONIJELO JE OVU PREPORUKU:

I. Cilj i područje primjene

1. Cilj je ove Preporuke procijeniti doprinose država članica sudionica ispunjavanju 20 snažnijih obveza preuzetih u okviru PESCO-a. Procjena se temelji na godišnjem izvješću koje je Visoki predstavnik dostavio 25. srpnja 2023. i na nacionalnim provedbenim planovima koje su države članice sudionice predstavile 2023.

II. Zaključci i preporuke

2. Na temelju godišnjeg izvješća Vijeće naglašava da su države članice sudionice pojačale svoje napore u ispunjavanju snažnijih obveza, među ostalim putem projekata u okviru PESCO-a koji pokazuju napredak u svim relevantnim područjima. Nadalje, Vijeće napominje da su u ovogodišnjem godišnjem izvješću obuhvaćene prve posljedice aktualnog agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine na sigurnosne i obrambene politike i projekte država članica sudionica. To je vidljivo iz početnih promjena u postojećim planovima država članica sudionica kako bi se osigurale sposobnosti potrebne za ratovanje visokog intenziteta, uključujući strateške pospješitelje, iz namjere prilagodbe nacionalnih industrijskih politika i strategija u području obrane,; te iz njihove pojačane suradnje kako bi se olakšao prekogranični vojni prijevoz u Europi, uključujući potporu države domaćina. U trenutačnom geopolitičkom kontekstu PESCO je ključan okvir za suradnju u području obrane i za jačanje obrambenih sposobnosti država članica sudionica koji je fleksibilan i prilagodljiv te ga i dalje pokreću države članice. Vijeće pozdravlja sudjelovanje Danske kao dvadeset šeste države članice, što je jasan znak trajne relevantnosti PESCO-a. Snažnija i sposobnija Unija u području sigurnosti i obrane pozitivno će doprinijeti globalnoj i transatlantskoj sigurnosti te je komplementarna NATO-u, koji je i dalje temelj kolektivne obrane svojih članica.

3. Okvir PESCO-a također pokazuje svoju vrijednost u suočavanju s novim sigurnosnim izazovima. Pojačani doprinosi država članica sudionica ispunjavanju obveza u okviru PESCO-a počeli su odražavati posljedice duboko izmijenjenog sigurnosnog okružja u svih pet područja, a to su: potrošnja, planiranje, operativna dimenzija, rješavanje manjka sposobnosti te jačanje europske obrambene tehnološke i industrijske baze (EDTIB). Iako u nacionalnim provedbenim planovima još nije vidljiva velika promjena, Vijeće napominje da države članice sudionice uzimaju u obzir početne promjene u okviru svojih postojećih planova kako bi osigurale sposobnosti potrebne za ratovanje visokog intenziteta, uključujući strateške pospješitelje. U nekoliko projekata u okviru PESCO-a poduzete su mjere za brzo povećanje dostupnosti i djelotvornosti sposobnosti koje su na raspolaganju državama članicama sudionicama s obzirom na izazove koji proizlaze iz aktualnog agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine. Takvi projekti uključuju borbu protiv bespilotnih zračnih sustavâ, medicinsku potporu i zaštitu kritične pomorske infrastrukture.

([4]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2023/1015 od 23. svibnja 2023. o potvrdi sudjelovanja Danske u PESCO-u i o izmjeni Odluke (ZVSP) 2017/2315 o uspostavi stalne strukturirane suradnje (PESCO) i utvrđivanju popisa država članica sudionica (SL L 136, 24.5.2023., str. 73.).

Napredak u pet područja obveza

4. U trenutačnom geopolitičkom kontekstu Vijeće pozdravlja pojačanu suradnju u okviru PESCO-a i poboljšanja u svim područjima obveza. Istodobno potvrđuje da je potreban daljnji napredak kako bi se sve obveze ispunile do kraja druge početne faze PESCO-a 2025.

5. U tu svrhu Vijeće ističe sljedeće:

(a) države članice sudionice nastavile su povećavati svoje rashode za obranu, što je 2023. dovelo do rasta od 12 %, uz predviđena daljnja povećanja u razdoblju 2024. – 2025. Nadalje, 25 % ukupnih rashoda za obranu dodijeljenih za ulaganja u obranu 2022. iskorišteno je za ubrzanje nabave potrebnih sposobnosti i nadopunu zaliha uglavnom nabavom standardnih proizvoda u potrazi za neposrednim rješenjima te ujedno u korist EDTIB-a. Podsjećajući na program iz Versaillesa i Strateški kompas, Vijeće ponovno ističe potrebu za većom i učinkovitijom potrošnjom za obranu i poboljšanjem razvoja i planiranja sposobnosti u EU-u kako bi se bolje odgovorilo na operativne okolnosti i nove prijetnje i izazove. Vijeće istodobno poziva na zajednički napor svih država članica sudionica kako bi se preokrenuo pad potrošnje za istraživanje i tehnologiju u području obrane s 1,7 % na 1,1 %, što je i dalje znatno ispod zajedničkog referentnog mjerila od 2 %. Poticanje istraživanja, tehnologije, razvoja i inovacija, kao i nabave, osobito zajedno s drugim državama članicama sudionicama, trebali bi ostati prioritet država članica sudionica, uz postizanje odgovarajuće ravnoteže između dugoročnih inovacija za buduće sposobnosti i odgovarajućih količina vojne opreme i zaliha, ujedno u cilju jačanja EDTIB-a;

(b) države članice sudionice ostvarile su određena poboljšanja u iskorištavanju alata i inicijativa EU-a za razvoj sposobnosti kao referentnih mjerila u nacionalnim postupcima. U tom ih se pogledu potiče da u potpunosti iskoriste alate i inicijative EU-a za određivanje prioriteta, posebno plan EU-a za razvoj sposobnosti (CDP) koji služi kao središnja referentna točka za razvoj sposobnosti EU-a, uzimajući u obzir postupak glavnog cilja za planiranje sposobnosti, te za sve inicijative i instrumente EU-a povezane s obranom, kao i preporuke iz koordiniranog godišnjeg preispitivanja u području obrane (CARD) kako bi se informirali nacionalni planeri sposobnosti, čime se podupiru napori država članica sudionica da usklade svoje planove obrane, ako je to moguće. Vijeće podsjeća da se usklađenost rezultata između CDP-a i CARD-a, s jedne strane, te odgovarajućih procesa NATO-a, kao što je postupak obrambenog planiranja NATO-a, s druge strane, u slučaju preklapanja zahtjevâ osiguravala i nastavit će se osiguravati, uvažavajući pritom različitu prirodu tih dviju organizacija i njihovih odgovornosti i članstava;

(c) da bi se popunili trajni nedostaci, što je hitno potrebno, države članice sudionice potiču se da povećaju svoje doprinose aktualnim vojnim misijama i operacijama zajedničke sigurnosne i obrambene politike (ZSOP) te sveobuhvatnoj bazi podataka koja se temelji se na rasporedu borbenih skupina EU-a te bazi podataka za brzi odgovor i popisima elemenata snaga, i koja je temeljni element strukture kapaciteta EU-a za brzo raspoređivanje (EU RDC), uzimajući pritom u obzir načelo jedinstva snaga. Nadalje, podsjećajući na proces glavnog cilja, države članice sudionice potiču se da konkretnije riješe pitanje manjka strateških sposobnosti, odnosno ciljeva sposobnosti sa snažnim učinkom. Osim toga, države članice sudionice trebale bi dovršiti ponovnu procjenu opsega i definicije zajedničkih troškova vojnih misija i operacija ZSOP-a, vojnih vježbi i EU RDC-a s ciljem postizanja političkog dogovora 2023. Trebalo bi što prije dovršiti rad na definiciji parametara pravednog udjela doprinosa vojnim misijama i operacijama, kako je zatraženo u Preporuci od 16. studenoga 2021.;

(d) države članice sudionice još nisu u dovoljnoj mjeri dale prednost europskom pristupu rješavanju manjka sposobnosti koji se temelji na suradnji. Iako Vijeće pozdravlja činjenicu da države članice sudionice sve više istražuju mogućnosti suradnje EU-a za odgovor na hitne potrebe i povećanje dostupnosti i djelotvornosti obrambenih sposobnosti, ono ih potiče da ulažu više i iskoriste sve veće proračune za obranu ujedno za ulaganje u europska rješenja koja se temelje na suradnji kako bi se uklonili manjci sposobnosti, doprinoseći time usklađenijem obrambenom okružju EU-a i smanjenju ovisnosti u tehnologiji i industriji, ako je to izvedivo;

(e) države članice sudionice nastavile su upotrebljavati Europsku obrambenu agenciju (EDA) kao glavni europski forum za zajednički razvoj sposobnosti, posebno za aktivnosti kao što su usklađivanje zahtjeva i inovacija te kao okvir za zajedničku nabavu. Usklađivanje vojnih zahtjeva, kao i interoperabilnost oružanih snaga u pogledu sposobnosti i operacija i dalje su ključni ciljevi u skladu s obvezama preuzetima u okviru PESCO-a;

(f) države članice sudionice usredotočile su se na to da svojim nacionalnim industrijama omoguće sudjelovanje u prekograničnoj suradnji unutar EU-a, posebno u okviru Europskog fonda za obranu. Neke države članice sudionice izražavaju namjeru prilagodbe nacionalnih obrambenih industrijskih politika i strategija u kontekstu promjenjivog sigurnosnog okružja, uključujući rješavanje pitanja sigurnosti opskrbe i smanjenje strateških ovisnosti. Vijeće ističe da bi trebalo ojačati reaktivnost i otpornost EDTIB-a kako bi se suočilo sa scenarijima ratovanja visokog intenziteta te potiče države članice sudionice da iskoriste nove inicijative za povećanje obrambenih industrijskih proizvodnih kapaciteta EU-a. Države članice sudionice pozivaju se i da nastave sudjelovati u programima suradnje koji imaju pozitivan učinak na EDTIB, među ostalim uzimajući te programe u obzir u svojim strategijama i postupcima nabave.

6. Vijeće usto poziva svaku državu članicu sudionicu da uzme u obzir zaključke i preporuke iznesene u godišnjem izvješću te da preispita i ažurira svoj doprinos ispunjavanju snažnijih obveza.

Projekti u okviru PESCO-a

7. Odlukom Vijeća (ZVSP) 2023/995 ([5]) u svibnju 2023. donesen je peti val projekata u okviru PESCO-a, čime je broj projekata u okviru PESCO-a porastao na 68, čime se doprinijelo ispunjenju 20 snažnijih obveza. Vijeće pozdravlja nove projekte čiji je cilj pružanje ključnih sposobnosti s većim naglaskom na operativnoj dimenziji, jačanje sposobnosti država članica sudionica za rješavanje konvencionalnih prijetnji i osiguravanje sposobnosti sljedeće generacije, kao i jačanje zaštite kritične infrastrukture za morsko dno, komunikacije i medicinske potpore prilagođene EU RDC-u.

8. Uzimajući u obzir Izvješće o napretku projekata u okviru PESCO-a od 11. srpnja 2023., Vijeće ističe prilagodljivost i djelotvornost PESCO-a kao okvira za suradnju, uz vidljiv napredak u projektima u okviru PESCO-a u svim područjima. Vijeće pozdravlja činjenicu da je rješavanje pitanja područja sposobnosti koja su istaknuta na temelju iskustava zabilježenih tijekom aktualnog agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine već obuhvaćeno nekim projektima u okviru PESCO-a koji su u tijeku.

9. Vijeće nadalje pozdravlja činjenicu da se projektima u okviru PESCO-a već ostvaruju konkretni rezultati u područjima kao što su, među ostalim, kibernetičko područje, područja bespilotnih sustava, vojne mobilnosti, kemijskog, biološkog, radiološkog i nuklearnog nadzora te medicinskih usluga. Neke od tih sposobnosti, kao što su one ostvarene projektima u okviru PESCO-a Europsko zdravstveno zapovjedništvo i Timovi za brz odgovor na kibernetičke incidente, već su upotrijebljene ili aktivirane za potporu misijama i operacijama ZSOP-a EU-a, odnosno misiji EUMAM Ukraine i misiji EUTM Mozambique, ili partnerima EU-a, uključujući Ukrajinu. Ta pozitivna kretanja dokaz su da su projekti u okviru PESCO-a sredstvo za razvoj kulture suradnje.

10. Kad je riječ o projektima koji se približavaju dovršetku, nakon osiguravanja uspješnih rezultata, tajništvo PESCO-a moglo bi olakšavati rasprave o upotrebi ostvarenih sposobnosti i povezanih struktura, uključujući moguće popratne projekte. Vijeće ujedno predlaže da bi se projekti mogli zaključiti kada se ostvare njihovi ciljevi, kojima se uspostavlja stalna i strukturirana suradnja. Tajništvo PESCO-a trebalo bi pružati savjete o zaključenju projekata kako bi se osiguralo da su napori država članica sudionica usmjereni na projekte kojima se ostvaruju konkretni rezultati.

11. Vijeće istodobno primjećuje da neki projekti zahtijevaju posebnu pozornost ili poseban nadzor kako bi se ostvarili konkretni rezultati kako je planirano. Ako članovi projekta utvrde da se projektima ne mogu ostvariti očekivani ishodi ili da se više ne ostvaruje napredak, takve bi projekte trebalo zaključiti.

([5]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2023/995 od 22. svibnja 2023. o izmjeni i ažuriranju Odluke (ZVSP) 2018/340 o izradi popisa projekata koje treba razviti u okviru PESCO-a (SL L 135, 23.5.2023., str. 123.).

12. Kako bi se omogućio učinkovit početak suradnje i osigurala kvaliteta učinaka projekata na obrambeno okružje EU-a, Vijeće ističe koristi za države članice sudionice u predstavljanju razrađenih projektnih prijedloga, uz jasno utvrđivanje koncepata, rokova, ciljeva i programa rada. S obzirom na buduće valove projekata u okviru PESCO-a Vijeće naglašava potrebu da predstojeći projekti budu strateški relevantni, u skladu sa Strateškim kompasom i s obzirom na trenutačni geopolitički kontekst, kao i da budu povezani s prioritetima za razvoj sposobnosti EU-a. Nadalje, projektima bi trebalo iskoristiti mogućnosti suradnje za razvoj zajedničkih obrambenih sposobnosti koje je utvrdio CARD. U tu se svrhu države članice sudionice potiču da razmotre traženje potpore tajništva PESCO-a u provedbi projekata, kao i, prema potrebi, u izradi projektnih prijedloga, koristeći se pritom stručnim znanjem EDA-e i Vojnog stožera Europske unije.

13. Na zahtjev država članica sudionica tajništvo PESCO-a moglo bi predložiti i olakšati održavanje sastanaka među skupinama projekata u okviru PESCO-a s utvrđenom sinergijom i zajedničkim značajkama kako bi se promicala suradnja i povećao njihov učinak i učinkovitost, uštedjeli resursi i spriječilo nepotrebno udvostručavanje. Nadalje, države članice sudionice, prema potrebi uz potporu tajništva PESCO-a, trebale bi nastaviti poboljšavati stratešku komunikaciju o projektima i njihovoj vrijednosti za sigurnost i obranu EU-a. Osim toga, države članice koordinatorice potiču se da pruže informacije o napretku, uključujući EUMC-u, kada njihov projekt dosegne glavne ključne etape i ciljeve.

14. Vijeće podsjeća da bi se treće zemlje koje ispunjavaju opće uvjete iznimno moglo pozvati da sudjeluju u pojedinačnim projektima u okviru PESCO-a, u skladu s postupkom pozivanja iz Odluke Vijeća (ZVSP) 2020/1639 ([6]). Prima na znanje interes nekoliko partnera EU-a za pridruživanje projektima u okviru PESCO-a. U tom pogledu Vijeće pozdravlja buduće sudjelovanje Kanade u drugom projektu u okviru PESCO-a pod nazivom „Mreža logističkih čvorišta u Europi i potpora operacijama”, kako je predviđeno u Odluci Vijeća (ZVSP) 2023/385 ([7]). Sa zanimanjem očekuje i buduće sudjelovanje Ujedinjene Kraljevine u projektu „Vojna mobilnost” nakon dovršetka administrativnog dogovora, kako je predviđeno Odlukom Vijeća (ZVSP) 2022/2244 ([8]).

III. Strateško preispitivanje PESCO-a

15. U kontekstu strateškog preispitivanja PESCO-a, koje treba provesti najkasnije do kraja 2025., te kako je navedeno u obavijesti o PESCO-u u kojoj se ujedno podsjeća na specifičnu prirodu sigurnosne i obrambene politike određenih država članica, Vijeće podsjeća da će države članice sudionice procijeniti ispunjavanje svih obveza u okviru PESCO-a utvrđenih za početnu fazu te raspravljati i donijeti odluke o novim obvezama, s ciljem započinjanja nove etape prema europskoj sigurnosnoj i obrambenoj integraciji, u skladu sa Strateškim kompasom.

16. Strateško preispitivanje PESCO-a predstavlja veliku priliku za oblikovanje budućeg razvoja PESCO-a i njegovu prilagodbu geopolitičkom kontekstu, uz istodobno zadržavanje ambicija. Vijeće poziva države članice sudionice da iskoriste strateško preispitivanje PESCO-a za jačanje PESCO-a kako bi mogao bolje ostvariti svoj puni potencijal. Boljom potporom državama članicama sudionicama u usklađivanju njihovih planiranja i osiguravanju potrebnih sposobnosti PESCO može znatno doprinijeti dogovorenim ciljevima i dodatno poboljšati usklađenost s drugim obrambenim inicijativama i aktivnostima EU-a. Ne dovodeći u pitanje ishod strateškog preispitivanja PESCO-a, oblikovanje snažnijih obveza na način koji je konkretniji, mjerljiviji, više ostvariv, relevantniji i vremenski ograničeniji pomoći će državama članicama sudionicama da ih ispune.

17. U tom pogledu Vijeće pozdravlja prijedlog Visokog predstavnika da se u studenome pokrene strateško preispitivanje PESCO-a i slaže se s tim prijedlogom. Ključne etape i rokovi strateškog preispitivanja PESCO-a trebali bi se odvijati u tri različite faze: faza razmatranja (studeni 2023. – svibanj 2024.) s raspravama među državama članicama sudionicama o opsegu i dubini strateškog preispitivanja PESCO-a; faza odlučivanja (lipanj – studeni 2024.) koja dovodi do dogovora o elementima PESCO-a koje treba preispitati; i faza provedbe (tijekom 2025.) kako bi se formalizirali ishodi strateškog preispitivanja PESCO-a izmjenom, prema potrebi, relevantnih pravnih akata. Pravodobnim dovršetkom strateškog preispitivanja PESCO-a omogućit će se početak sljedeće faze obnovljenog i

([6]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2020/1639 od 5. studenoga 2020. o utvrđivanju općih uvjeta pod kojima bi treće države mogle iznimno biti pozvane na sudjelovanje u pojedinačnim projektima u okviru PESCO-a (SL L 371, 6.11.2020., str. 3.).

([7]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2023/385 od 20. veljače 2023. o sudjelovanju Kanade u projektu u okviru PESCO-a pod nazivom „Mreža logističkih čvorišta u Europi i potpora operacijama” (SL L 53, 21.2.2023., str. 14.).

([8]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2022/2244 od 14. studenoga 2022. o sudjelovanju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske u projektu „Vojna mobilnost” u okviru PESCO-a (SL L 294, 15.11.2022., str. 22.).

snažnijeg PESCO-a od 2026. Budući da je predloženi raspored početni, on se može, ovisno o rezultatima faze razmatranja, na odgovarajući način prilagoditi. Na vrijeme će se dostaviti konkretniji program i popratni dokumenti. Provedba bi mogla započeti ranije, ako se države članice sudionice tako dogovore i ako je to moguće.

IV. Daljnji koraci

18. Države članice sudionice trebale bi ostvariti daljnji napredak u provedbi 20 snažnijih obveza, s ciljem da se sve ispune do 2025., i povezanih projekata, uzimajući u obzir ovu Preporuku. Vijeće naglašava da bi projekti trebali pomoći državama članicama sudionicama u ispunjavanju snažnijih obveza.

19. Vijeće nadalje ističe potrebu za usmjeravanjem nacionalnih provedbenih planova na strateške aspekte i aspekte politika. To će pomoći PESCO-u da doprinese i ciljevima dogovorenima u Strateškom kompasu. U tu svrhu, države članice sudionice poziva se da ažuriraju svoje nacionalne provedbene planove i dostave ih tajništvu PESCO-a do 10. ožujka 2024. Vijeće pritom naglašava potrebu za boljim odražavanjem obrambenih politika država članica sudionica, planiranja usmjerenog na budućnost i ciljeva kako bi se jasno opisala njihova politička namjera i vizija provedbe obveza. Države članice sudionice potiču se i da nastave upotrebljavati digitalnu platformu EDA-e, odnosno suradnja EU-a u području obrane, za podnošenje svojih nacionalnih provedbenih planova jer je ona postala preferirani način ažuriranja nacionalnih provedbenih planova država članica sudionica.

20. Sve države članice sudionice trebale bi 2024. svoje nacionalne provedbene planove popratiti političkom izjavom na visokoj razini u kojoj se navode glavna postignuća i nacionalni prioriteti. Time će se dodatno osigurati potrebna politička odgovornost i poduprijeti rasprave na političkoj razini, među ostalim o budućnosti PESCO-a nakon njegove trenutačne faze u kontekstu predstojećeg strateškog preispitivanja PESCO-a.

21. Napominjući da PESCO pruža okvir za bližu suradnju država članica sudionica u obvezama i projektima, Vijeće potiče države članice sudionice da ga više i učinkovitije upotrebljavaju zajedno s drugim inicijativama i postupcima povezanima s obranom, osobito CDP-om, CARD-om i Europskim fondom za obranu, te dosljedno njima. Nadalje, one se pozivaju i da, uzimajući u obzir Strateški kompas, u okviru PESCO-a, kada je to moguće, nastave s potencijalnim novim mogućnostima u vezi sa zajedničkom nabavom, u potpunosti u skladu s programima EDA-e i s Uredbom (EU) 2023/2418 Europskog parlamenta i Vijeća ([9]) o uspostavi instrumenta za jačanje europske obrambene industrije putem zajedničke nabave, te povećanjem proizvodnog kapaciteta EDTIB-a, u potpunosti u skladu s Uredbom (EU) 2023/1525 Europskog parlamenta i Vijeća ([10]) o podupiranju proizvodnje streljiva.

22. Vijeće je predano usklađenosti obrambenih inicijativa EU-a i smatra da je PESCO u njezinu središtu, među ostalim s obzirom na sve buduće politike i instrumente Unije povezane s obranom. Vijeće stoga podsjeća na potrebu za utvrđivanjem prirode i opsega sinergija koje bi se mogle razviti između PESCO-a i budućih instrumenata osmišljenih za jačanje EDTIB-a.

23. S obzirom na geopolitički kontekst i nove napore u području obrane EU-a, osiguravanje političkog zamaha i veće odgovornosti država članica sudionica ključno je kako bi PESCO ostao istinski strateška inicijativa. Trebalo bi nastaviti redovite političke rasprave na visokoj razini između država članica sudionica i Visokog predstavnika, također u njegovu svojstvu potpredsjednika Komisije i ravnatelja EDA-e, među ostalim u odgovarajućim pripremnim tijelima Vijeća, posebno Političkom i sigurnosnom odboru, EUMC-u i Skupini za političko-vojna pitanja te u drugim relevantnim formatima. Vijeće također poziva tajništvo PESCO-a da i dalje podupire države članice sudionice u djelovanjima utvrđenima u ovoj Preporuci, među ostalim putem redovitih sastanaka s predstavnicima država članica sudionica.

([9]) Uredba (EU) 2023/2148 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. listopada 2023. o uspostavi instrumenta za jačanje europske obrambene industrije putem zajedničke nabave (EDIRPA) (SL L 2023/2418, 26.10.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj).

([10]) Uredba (EU) 2023/1525 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. srpnja 2023. o podupiranju proizvodnje streljiva (ASAP) (SL L 185, 24.7.2023., str. 7.).

Sastavljeno u Bruxellesu 13. studenoga 2023.

*Za Vijeće*
*Predsjednik*
J. BORRELL FONTELLES